

ESTUDI SOBRE LA FORMACIÓ MULTICULTURAL I MULTILINGÜE DELS ESTUDIANTS DE MAGISTERI

ADELA COSTA, CONSOL JUAN, PAULINA RIBERA
Universitat de València
ROMANA MARTÍNEZ
Universitat Catòlica de València
ISABEL RÍOS
Universitat Jaume I

RESUM: Aquest article presenta els resultats d'un treball iniciat per esbrinar, en primer lloc, què coneixen els estudiants de Magisteri, dels fenòmens de la multiculturalitat i del plurilingüisme presents a les escoles on, en un futur, exerciran el seu ofici de mestres. En segon lloc, com valoren, quines actituds mostren envers aquests fenòmens. Finalment, també s'inicia una anàlisi i una reflexió sobre la formació inicial que reben aquests estudiants en els centres universitaris en relació a aquesta realitat escolar diversa culturalment i lingüística.

PARAULES CLAU: multiculturalitat, multilingüisme, formació inicial del mestre, programes, competència multilingüe, actituds.

RESUMEN: Este artículo presenta los resultados de un trabajo iniciado para estudiar, en primer lugar, qué conocen los estudiantes de Magisterio, de los fenómenos de la multiculturalidad y del plurilingüismo presentes en las escuelas donde, en un futuro, ejercerán su oficio de maestros. En segundo lugar, cómo valoran, qué actitudes muestran hacia estos fenómenos. Finalmente, también se inicia un análisis y una reflexión sobre la formación inicial que reciben estos estudiantes en los centros universitarios en relación a esta realidad escolar diversa cultural y lingüísticamente.

Palabras clave: multiculturalidad, multilingüismo, formación inicial del maestro, programas, competencia multilingüe, actitudes.

1. INTRODUCCIÓ

Un dels principals canvis que en els darrers anys ha tingut lloc a les nostres escoles ha estat l'arribada d'alumnes de diferents parts del món a causa del fenomen de la immigració. Aquests alumnes, com no podia ser d'altra manera, han arribat a l'escola amb un bagatge cultural i lingüístic propi i diferent, és a dir, amb la seua perspectiva pròpia i diferent d'entendre el món i en un moment de la seua vida especialment delicat i complex com és l'etapa escolar, l'etapa dels aprenentatges sistemàtics globalment considerats, l'etapa de progressar en la seua comprensió del món.

Aquests aprenentatges els han de dur a terme a partir d'una cultura i d'una llengua alienes i en un marc de convivència amb els alumnes que pertanyen a la llengua i cultura que els acull. És evident que aquest panorama escolar relativament nou requereix, entre altres qüestions, que la universitat prepare els seus mestres de manera adequada als nous contextos multiculturals i multilingües, tenint en compte tant els sabers conceptuals, com els procedimentals, i molt especialment els actitudinals.

Tanmateix, i segons el nostre parer, és també bastant evident que no és aquest precisament el cas. Així doncs, partim de la hipòtesi que la formació actual dels estudiants de Magisteri no està d'acord amb les necessitats de la societat i de l'escola pel que fa a la diversitat de llengües i cultures que hi conviuen, i que en els currículums encara vigents és gairebé nul·la la presència de continguts relatius a la multiculturalitat i al multilingüisme.

Els centres on hem dut a terme aquest treball són:

Escola de Magisteri de la Universitat de València.

Facultat de Ciències Humanes i Socials. Universitat Jaume I de Castellò.

Escola de Magisteri Edeatània (centre adscrit a la Universitat de València).

2. OBJECTIUS

Es tractava d'esbrinar si aquesta problemàtica de la diversitat lingüística i cultural que forma part de la realitat de l'escola ara mateix és té en compte, d'alguna manera, en els plans d'estudi de Magisteri. I també volíem saber el coneixement que tenen i la valoració que fan els estudiants d'aquesta realitat plural i diversa a partir de la seua experiència personal, independentment de la formació que els proporcionen els estudis de mestre.

Partint d'aquest propòsit inicial hem formulat els objectius següents:

1. Conèixer la formació de l'alumnat de primer curs pel que fa a la seua competència multilingüe, i també les seues valoracions envers situacions multilingües, atenant la seua experiència anterior a la universitat.
2. Conèixer la formació de l'alumnat de tercer curs pel que fa a la seua competència multilingüe, i igualment les seues valoracions envers situacions multilingües atenant, no només l'experiència externa a la universitat, sinó també la formació rebuda durant els seus estudis a la universitat.
3. Conèixer la percepció que tenen els estudiants de tercer curs sobre la preparació que han rebut per ser mestres en una escola multilingüe.
4. Saber la consideració que tenen els alumnes de tercer curs sobre el tractament del valencià dins de la formació multilingüe en els centres universitaris objecte d'aquest estudi.
5. Conèixer el currículum que se'ls proposa en la seua formació a través dels programes de les matèries.

6. Analitzar i reflexionar sobre els programes i, si escau, esbossar unes pautes per tal de modificar-los.

3. METODOLOGIA

D'una banda, hem analitzat la presència i la consideració dels aspectes multilingües i multiculturalmentals en els programes de les assignatures de l'àrea de coneixement de Didàctica de la Llengua i de la Literatura dels tres centres participants en el treball. Ens hem limitat a aquesta àrea, tenint en compte que la primera qüestió que s'ha d'abordar en situacions de diversitat lingüística i cultural és l'aprenentatge i ensenyament de llengües, per tal de garantir-ne la comunicació i l'adquisició d'altres aprenentatges.

L'anàlisi dels programes ha consistit a trobar en cada programa, enunciats que contingueren referències al multilingüisme i a la multiculturalitat, tant de manera explícita com de manera implícita.

Hem considerat enunciats explícits, òbviament, aquells en què apareixen explícitament els termes referits al multilingüisme i d'altres que signifiquen inequívocament convivència o contacte de llengües o cultures. Alguns exemples són enunciats del tipus:

Bilingüisme, plurilingüisme i multiculturalisme

La programació: Introducció de la primera i segona llengua i de la llengua estrangera

La societat, l'individu i l'educació bilingüe

Plurilingüisme i educació

Hem considerat implícits enunciats amb termes que, encara que fan referència a situacions on es pot donar aquesta convivència de llengües i cultures pot tenir, també, d'altres interpretacions. Alguns exemples serien:

Context sociolingüístic

Dedicar atenció especial als estudiants que provenen d'altres cultures.

Educació i diversitat cultural

Activitats per al coneixement mutu *de les cultures de procedència*

D'altra banda, hem elaborat un qüestionari organitzat en dos blocs (A i B) que hem passat a l'alumnat de primer i tercer curs de cadascun dels centres i que hem distribuït de la manera següent: el bloc (A) als estudiants de primer i els dos blocs (A i B) als de tercer.

En la primera part del qüestionari, pel que fa als estudiants de primer, hem intentat d'esbrinar quina mena de formació en llengües i sobre les llengües havien adquirit en el moment d'entrar a la universitat, és a dir, hem volgut obtenir dades sobre l'experiència personal dels estudiants en relació als temes dels quals s'ocupa l'estudi, tenint en compte, tant la formació adquirida en les etapes d'ensenyament no universitari, com els coneixements adquirits en altres àmbits socials, i també les actituds construïdes a partir de cre-

ences i valors instal·lats en el seu entorn immediat. I això mateix pel que fa als alumnes de tercer curs, però atenent també la formació adquirida en els seus estudis universitaris.

Pel que fa al bloc B, hem volgut saber, també, la percepció que els alumnes de tercer tenen sobre la preparació que han rebut per a ser mestres en una escola multilingüe, i la valoració que fan de la seua formació en valencià.

4. ELS PROGRAMES

4. 1. DADES

El nombre total de programes analitzats és de 92, dels quals:

42 corresponen a la UV

18 corresponen a l'EUME

32 corresponen a la UJI

D'aquests 92, 67 corresponen a assignatures troncal i la resta, 25, corresponen a assignatures optatives.

Del total de programes:¹

38 contenen enunciats explícits

21 contenen enunciats implícits

53 no contenen cap enunciat que faça referència als temes que ens ocupen.

És a dir, més del 50% dels programes analitzats no tenen en compte les qüestions a les quals fa referència aquest treball.

Pel que fa al caràcter troncal o optatiu de les assignatures, del total de programes amb referències explícites i implícites:

31 corresponen a assignatures troncal

7 corresponen a assignatures optatives

A partir de les dades anteriors, hem fet les valoracions següents:

En primer lloc, considerem que els estudiants de Magisteri dels nostres centres reben molt poca informació pel que fa a temes relatius al multilingüisme i la multiculturalitat.

El fet que les referències a aquestes situacions no apareguen en un gran nombre de programes ens fa pensar que l'ensenyament de les llengües en els nostres centres no s'adequa a les exigències del que hauria de ser la didàctica de la llengua en una societat multilingüe com ho és ja la nostra i amb la perspectiva que, en un futur, encara ho serà més.

Pel que fa a l'anàlisi dels enunciats sobre bilingüisme o multilingüisme, ensenyament de L1 i L2, cal destacar que aquests es refereixen majoritàriament als programes d'educació bilingüe del nostre sistema educatiu, i no a les situacions de multilingüisme

---

(1) Pel que fa al recompte del nombre de programes, hem de senyalar que en alguns apareixen tant enunciats explícits com implícits. És per això que la suma total excedeix de 92.

real dins i fora de les aules. Amb tot, el concepte de bilingüisme hi apareix poc, però té més presència que el de multilingüisme que és pràcticament inexistent. El mateix es pot dir del concepte de multiculturalitat i de les conseqüències que se'n deriven en l'ensenyament-aprenentatge de llengües.

Com veiem, la configuració i els continguts dels programes corresponen a currículums de formació del professorat en contextos bilingües, com a molt, que a hores d'ara, ja no es corresponen amb la realitat multilingüe escolar ni social, tant pel que fa al nostre País, com a l'Estat Espanyol, com arreu de la Unió Europea.

4. 2. CONCLUSIONS

De tot el que s'ha dit anteriorment, es pot deduir que ni la realitat sociolingüística i cultural actual, ni tampoc els treballs de recerca teòrics i pràctics duts a terme no han influït suficientment en la concepció dels programes de didàctica de la llengua, almenys pel que fa a les assignatures que hem estudiat. No obstant això, és ben sabut que no sempre es correspon el treball a les aules amb el seguiment exacte dels programes. Per tant, és possible que, en el treball a les aules, sí que es tinguen en compte les qüestions a què ens hi referim, tot i que en molts programes no apareixen.

5. ELS QÜESTIONARIS²

Com ja hem dit a l'apartat de Metodologia, el que hem intentat d'esbrinar amb les respostes del qüestionari, ha estat, d'una banda, les competències lingüístiques i també les actituds envers el coneixement, l'ús i la convivència de llengües dels alumnes de primer i de tercer cursos (bloc A) i, d'altra, la valoració que els alumnes de tercer curs fan sobre la formació que han rebut al llarg dels estudis de Magisteri en temes relacionats amb l'aprenentatge de llengües en situacions de diversitat lingüística (bloc B).

Tot seguit passem a comentar i avaluar les respostes del qüestionari; abans, però, volem fer les consideracions següents:

—En aquest article no ens referim a tot el qüestionari en el seu conjunt, sinó només a algunes de les qüestions que ens han semblat més significatives en relació als objectius que ens hem proposat i que hem mencionat més amunt, entre altres motius, per raons de l'extensió requerida en aquesta publicació.

—L'anàlisi que hem dut a terme del qüestionari, l'hem fet, en el cas del bloc A, comparant les respostes dels estudiants de primer i les de tercer curs. La raó ha estat que hem considerat important la percepció diferent o semblant que puguen tenir els estudiants a l'inici o al final dels seus estudis. Si bé, a partir del qüestionari no podem esbrinar amb exactitud les causes d'aquestes diferències o semblances, podem conjecturar que entre altres qüestions, el pas per la universitat hi ha tingut influència.

—Les respostes del qüestionari ens han plantejat també alguns interrogants, els quals haurien de ser objecte d'altres estudis posteriors.

---

(2) Veure Annex 1.

5. 1. EL BLOC A

—Quina llengua fas servir per dur a terme les activitats següents?

- a) Parlar amb els teus amics
- b) Parlar amb la teua família
- c) Fer una gestió administrativa
- d) Escriure un examen

1r curs: valencià: a) 30% b) 41% c) 14% d) 10%

castellà a) 49% b) 50% c) 77% d) 75%

3r curs: valencià: a) 28% b) 40% c) 19% d) 13%

castellà: a) 46% b) 52% c) 69% d) 70%

Pel que fa a l'ús i el coneixement, entre el valencià i el castellà, el castellà té un clar predomini sobre el valencià. Tanmateix, cal dir que hi ha una diferència a favor de l'ús del valencià entre els estudiants de tercer en relació als de primer en algun dels supòsits considerats. Potser, aquesta diferència és atribuïble al treball d'aprenentatge del valencià a la universitat. Pensem també que aquesta dada indica en els estudiants castellanoparlants un canvi d'actitud favorable al reconeixement i a l'acceptació d'altres llengües.

—Parles alguna altra llengua a més del valencià i el castellà?

1r curs: SÍ 42% NO 57%

3r curs: SÍ 32% NO 67%

—Escrius alguna altra llengua a més del valencià i el castellà?

1r curs: SÍ 47% NO 52%

3r curs: SÍ 34% NO 65%

Quant al coneixement oral i escrit d'una llengua estrangera, els percentatges superiors corresponen a les respostes dels alumnes de primer. Malgrat que la diferència entre aquests dos grups és només de dos anys, podríem pensar que els nous estudiants arriben més preparats en coneixements de llengües, o és fruit de la casualitat? En qualsevol cas, pensem que, en principi, el fet de conèixer més llengües pot donar lloc a actituds més favorables envers la diversitat lingüística i més preparació per aprendre altres llengües, la qual cosa també facilita una bona disposició en allò que concerneix la convivència de llengües a les aules.

—De les llengües parlades al món, creus que hi ha de principals i secundàries?

1r curs: SÍ 75% NO 23%

3r curs: SÍ 56% NO 40%

Respecte a les actituds, considerem preocupant que tant en primer com en tercer el percentatge més alt de respostes es decante per considerar que sí que hi ha llengües principals i llengües secundàries. Encara que entenguen aquests termes en un sentit estrictament funcional, és a dir, en el sentit que hi ha llengües que tenen més àmbits d'ús que d'altres, etc. les respostes denoten actituds valoratives, si més no, esbiaixades, que no tenen en consideració els principals valors que es deriven de l'existència de les llengües,

com ara la diversitat de cultures que representen aquestes llengües; ni les pèrdues que deriven de la seua desaparició.

Tanmateix, és interessant observar que la diferència de percentatge en les respostes dels estudiants de primer i els de tercer canvia d'un 75% a un 56% pel que fa al sí que hi ha llengües principals i llengües secundàries, i canvia també d'un 23% a un 40% pel que fa al no reconeixement d'aquestes diferències entre les llengües. Evidentment és un fet esperançador el canvi d'actitud en els estudiants de tercer envers aquesta classificació de les llengües, i demostra que els coneixements adquirits durant els seus estudis han influït en les actituds.

—De les llengües que maneges:

a) Quina és la més útil

b) La més prestigiosa

c) La més fàcil d'entendre

1r curs: a) Valencià: 21%. Castellà: 55%. Totes / Cap: 10%

b) “ : 18%. “ : 42%. “ : 14%

c) “ : 16% “ : 55% “ : 10%

3r curs a) Valencià: 16% Castellà: 46% Totes / Cap: 25%

b) “ : 17% “ : 39% “ : 22%

c) “ : 13% “ : 50% “ : 22%

En les respostes d'aquesta pregunta, pel que fa al valencià i al castellà, el castellà és la llengua més valorada. Com en el cas de la pregunta anterior, trobem interessant la diferència de percentatges entre primer i tercer a favor d'aquest últim grup. Cal remarcar també, que molts alumnes de tercer responen TOTES/CAP, la qual cosa significa una bona actitud cap a la no discriminació de cap llengua.

—Creus que el que saps d'una llengua t'ajuda en l'aprenentatge d'altres llengües?

1r curs: SÍ 90% NO 8%

3r curs: SÍ 94% NO 3%

—Conèixer més d'una llengua és un problema perquè pot provocar dificultats a l'hora de parlar i escriure?

1r curs: SÍ 22% NO 77%

3r curs: SÍ 12% NO 86%

En aquestes preguntes que es refereixen a la interdependència de llengües, els estudiants opinen que no solament no dificulta els aprenentatges de diverses llengües, sinó que a més en faciliten l'aprenentatge mutu. A més, aquestes opinions que considerem molt favorables per als aprenentatges i la convivència de llengües, es donen més entre els alumnes de tercer, la qual cosa ens indica la influència que ha tingut el seu pas per la universitat.

5. 2. CONCLUSIONS DEL BLOC A

Resumim ara els resultats obtinguts en aquesta primera part del qüestionari:

- L'increment en tercer curs d'estudiants que s'expressen en valencià en tots els àmbits d'ús relacionats excepte en el familiar.
- L'increment del nombre d'estudiants que arriben a la universitat coneixent almenys tres llengües, naturalment amb nivells de competència diferents.
- Els percentatges més baixos, en els estudiants de tercer, de respostes que indiquen valoracions discriminatòries envers les llengües.
- El gran nombre de respostes que valoren adequadament els fenòmens d'interdependència de llengües.

Tenint en compte el que acabem de dir, podem concloure que, en principi, hi ha alguns punts de partida interessants per dur a terme un treball amb els nostres estudiants que, d'una banda, es propose l'acceptació i valoració de les situacions de diversitat lingüística i, d'altra, les formes d'intervenció més adequades per a uns aprenentatges lingüístics eficaços; i això en una doble perspectiva: la de la pròpia formació com a aprenents de llengües i la de la formació com a futurs mestres.

5. 3. EL BLOC B

—L'escola multilingüe i multicultural és:

- a) **conflictiva: 1%**
- b) **complexa: 12%**
- c) **enriquidora: 62%**
- d) **necessària: 26%**

Una gran majoria de respostes es decanta per la valoració més positiva i només un 1% opta per la valoració més negativa. Aquestes respostes mostren clarament una actitud molt favorable cap a l'escola multilingüe i multicultural.

—Estàs preparat per a ser mestre o mestra en una escola plurilingüe?

- a) **Amb moltes dificultats: 31%**
- b) **Sense cap problema: 51%**
- c) **Amb un reciclatge específic: 18%**

Si sumem els percentatges corresponents a a) i c) tenim un 49% d'estudiants que no es consideren preparats de manera suficient front a un 51% que sí que s'hi considera. Pensem que aquests no són uns bons resultats pel que fa a la qualitat de la formació que els proporciona la universitat, que indiquen, per tant, mancances en els estudis de Magisteri.

—Has treballat durant la carrera temes relacionats amb el plurilingüisme?

- a) **De manera aïllada: 9%**
- b) **Cap referència: 5%**

c) Com a part del programa d'alguna assignatura: 73%

d) En el *Practicum*: 13%

El 86% dels estudiants manifesten haver treballat temes sobre plurilingüisme com a part d'un programa en alguna de les matèries del seu currículum. Si comparem aquesta dada amb les respostes de la pregunta 2 d'aquest bloc B i si tenim en compte que les referències sobre plurilingüisme gairebé no apareixen en els programes de les assignatures que hem analitzat, haurem d'interpretar que aquest treball s'ha dut a terme de manera ocasional i del tot insuficient.

—**Has rebut alguna preparació específica en relació a l'educació plurilingüe (cursos, congressos seminaris, etc.) al marge dels estudis de Magisteri?**

a) Organitzats per la Universitat: 27%

b) Organitzats per alguna altra institució: 38%

c) En cap ocasió: 35%

En total, el nombre de respostes que manifesten haver rebut alguna mena de preparació en relació a l'educació plurilingüe s'eleva a un 65%. Aquesta dada és important, perquè, si més no, indica l'interés d'una majoria d'estudiants a completar la formació que els dona la universitat.

5. 4. CONCLUSIONS DEL BLOC B

Els resultats de les respostes que hem analitzat en aquest bloc B del qüestionari mostren també punts de partida interessants per al nostre treball amb els estudiants, com ara:

—L'opinió majoritària que valora com *enriquidora* l'escola multilingüe i multicultural.

—L'alt percentatge d'alumnes que completen la seua formació inicial pel que fa a aquests temes que ens ocupen.

D'altra banda, les respostes relatives a la pregunta sobre com valoren la preparació que reben a la universitat per a ser mestres ens planteja la necessitat d'aprofundir en l'anàlisi de l'adequació dels actuals estudis de Magisteri per tal d'aconseguir una preparació òptima en els nostres estudiants.

6. CONCLUSIONS FINALS

Com ja hem dit més amunt en les conclusions dels apartats anteriors (Programes, Qüestionari: bloc A i bloc B) respecte dels estudiants les nostres conclusions són moderadament satisfactòries, tant en relació a les actituds que mostren respecte a la consideració igualitària de les llengües i a la valoració de l'escola diversa lingüísticament i culturalment, com pel que fa al coneixement de llengües estrangeres i també a l'ús del valencià.

Respecte del currículum dels estudis de Magisteri, constatem el desfasament dels programes analitzats en relació a la realitat escolar actual; aquesta constatació es fa més

evident si tenim en compte la valoració que fan els estudiants de la preparació que reben a la universitat; recordem que gairebé un 50% la consideren insuficient.

Així doncs, tot i tenir en compte que cal aprofundir en l'anàlisi de molts dels temes objecte d'aquest treball, pensem que podem concretar algunes propostes, com ara la necessària adequació de les assignatures de l'àrea de Didàctica de la llengua i la literatura a la realitat multilingüe i multicultural de l'escola. Igualment, la coordinació dels continguts que es treballen en les diferents llengües del currículum dels nostres estudiants (català, castellà, francès i anglés).

En definitiva, es tracta d'aportar elements per tal d'iniciar un procés de reflexió sobre la formació inicial dels nostres estudiants que, entre d'altres qüestions, faci possible la presa de consciència:

- dels canvis que s'han produït i encara es produeixen en la societat en general i en la institució escolar en particular pel que fa a la convivència de llengües i cultures diverses,
- de les causes d'aquests canvis i de les conseqüències que se'n deriven en el seu treball de mestres,
- de la necessitat d'assumir aquests canvis potenciant el que tenen d'enriquidor i aplicant els recursos per resoldre els conflictes que, evidentment, es produeixen.

Finalment, aquest procés de reflexió ens ha de conduir a aconseguir aprenentatges lingüístics eficaços, tant des del punt de vista procedimental i conceptual, com, i sobretot, actitudinal.

BIBLIOGRAFIA PER AMPLIAR INFORMACIÓ

- 1995: "Usos lingüístics y diversitat sociocultural". Textos, núm 6
- 2001: "Llengües, ètnies i cultures a l'ensenyament". Articles, núm 23.
- 2004 : *Multiculturalisme i plurilingüisme escolar. La formació inicial del professorat de l'ensenyament obligatori*. Manifest signat pels membres de la Xarxa temàtica sobre l'Educació Lingüística i la Formació d'Ensenyants en contextos Multiculturals i Multilingües. (Àmbit de Formació del Professorat)
- ALLEMAND-GHIONDA,C.; PERREGAUX,C.; De GOUMÖENS,C. (1999) : *Curriculum pour une formation des enseignant(e)s à la pluralité culturelle et linguistique*. Berne. Centre Suisse de Coordination pour la Recherche en Education (CSRE).
- GUASCH, O. (2004): « La formació del professorat en les comunitats amb dues llengües oficials ». Escola Catalana. núm. 412, pp.17-21.
- JUNYENT, C.(1995) : *Vida i mort de les llengües*. Barcelona. Empúries.
- LLUCH,X. (2002) : « Multiculturalitat i escola ». Ponència presentada al III Congrés d'Escola Valenciana.
- PASCUAL,V.; SALA,V. (1992): *Un model educatiu per a un sistema escolar amb tres llengües*. València. Generalitat Valenciana.
- PERERA,A. (2000): *Les llengües a l'educació secundària*. Barcelona. ICE de la UB/Horsori.
- UNAMUNO,V. (2003): *Lengua, escuela y diversidad sociocultural*. Barcelon. Editorial Graó.
- VIGOTSKY, L.S. (1988): *Pensament i llenguatge*. Barcelona. Eumo-Diputació de Barcelona.
- WEINREICH,V. (1996): *Llengües en contacte*. Alzira. Edicions Bromera.

ANNEX I

QÜESTIONARI: ESTUDI SOBRE LA FORMACIÓ PLURICULTURAL I PLURILINGÜE DE L'ALUMNAT DE MAGISTERI

BLOC A

1. Quina llengua fas servir per dur a terme les activitats lingüístiques següents?
  - a) Parlar amb els teus amics.
  - b) Parlar amb la teua família.
  - c) Fer una gestió administrativa.
  - c) Escriure un examen.
2. Parles alguna altra llengua a més del valencià i el castellà? Quina o quines?
3. Escris alguna altra llengua a més del valencià i el castellà? Quina o quines?
4. Quantes llengües diries que es parlen al món?
  - a) Entre 1000 i 2000
  - b) Més de 500
  - c) Unes 50
  - d) .....
5. De les llengües parlades al món, creus que n'hi ha de principals i de secundàries?
6. Et consideres una persona plurilingüe?
7. De les llengües que maneges quina és per tu
  - a) La més útil
  - b) La més prestigiosa
  - c) La més fàcil d'aprendre
8. Quin curs d'idiomes faries prioritàriament?
  - a) Francés
  - b) Català
  - c) Anglès
  - d) .....
9. On has après el que saps de les llengües que coneixes?
  - a) A l'escola (en classe de llengua, en les altres matèries)
  - b) b) Amb els amics
  - c) A casa
  - d) A tots aquests llocs
10. Quan creus que s'aprén millor una segona llengua?
  - a) De petit
  - b) En qualsevol moment sempre que es donen les circumstàncies adequades.
11. T'interessa aprendre llengües?
12. Creus que el que saps d'una llengua t'ajuda en l'aprenentatge d'altres llengües?
13. Conèixer més d'una llengua és un problema perquè pot provocar dificultats a l'hora de parlar i escriure?

14. Per a què serveix conèixer diferents llengües?
- a) Per relacionar-se amb la gent
  - b) Per aprendre coses
  - c) Per a no res en especial
  - d) Per tenir una educació multilingüe com requereix el món del segle XXI
  - e) Per mantenir una cultura

BLOC B

1. L'escola multilingüe i multicultural és:
- a) Conflictiva
  - b) Complexa
  - c) Enriquidora
  - d) Necessària
2. Estàs preparat per ser mestre o mestra en una escola multilingüe?
- a) Amb moltes dificultats
  - b) Sense cap problema
  - c) Amb un reciclatge específic
3. Coneixes els diferents programes lingüístics del sistema educatiu valencià?
4. Has treballat durant la carrera temes relacionats amb el plurilingüisme?
- a) De manera aïllada
  - b) En cap ocasió
  - c) Com a part del programa d'alguna assignatura
  - d) En el Pràcticum
5. Has tingut contacte directe amb situacions de plurilingüisme?
- a) En contextos de món educatiu
  - b) En contextos aliens al món educatiu
  - c) En cap ocasió
6. Has rebut alguna preparació específica en relació a l'educació plurilingüe fora de la carrera?
- a) Cursos, congressos, seminaris, etc. organitzats per la Universitat
  - b) Cursos, congressos, seminaris, etc. organitzats per alguna altra institució
7. La Universitat facilita suficientment la formació de l'alumnat pel que fa al coneixement del valencià?
8. El professorat en general mostra interès per la formació de l'alumnat pel que fa al valencià com a eina professional que és?
9. Els alumnes mostren interès per formar-se en valencià com a eina professional que és?
10. Què penses del futur del valencià en l'educació primària i secundària?
- a) Acabarà desapareixent
  - b) Progressarà si hi ha un treball intens per part dels col·lectius implicats
  - c) Va cap a un revifament definitiu